

กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาศาสตร์

STRATEGY FOR MORAL DEVELOPMENT OF STUDENTS IN SURAPHINPHITTAYA SCHOOL

¹สมศักดิ์ บุญโต

¹Somsak Boonto

โรงเรียนสุรพิณพิทยาศาสตร์, ประเทศไทย
Suraphinphittaya School, Thailand.

¹somsukspy123@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 80 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 243 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 334 คน เครื่องมือเป็นแบบประเมินองค์ประกอบ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่นและค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสภาพที่พึงประสงค์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาด้วยการ

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยครูสุรนันทน์สุรนันทน์ โรงเรียนสุรพิณพิทยาศาสตร์ อำเภอลำตะคอง จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

จัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดีและการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม $PNI_{modified}$ โดยรวม $PNI_{modified} = 0.32$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุดคือ การพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม $PNI_{modified} = 0.34$ รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน $PNI_{modified} = 0.32$ และการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี $PNI_{modified} = 0.31$ ส่วนด้านที่มี $PNI_{modified}$ ต่ำสุดคือ การพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน $PNI_{modified} = 0.30$ 2) กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาสรรพ์ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 4 เป้าประสงค์ 20 มาตรการ 20 ตัวชี้วัด ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 6 มาตรการ 6 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 4 มาตรการ 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 3 มาตรการ 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 5 มาตรการ 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1 เป้าประสงค์ 2 มาตรการ 2 ตัวชี้วัด

คำสำคัญ: กลยุทธ์; การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม; คุณธรรม จริยธรรม

Abstract

The purposes of this research were to study the current conditions, desirable conditions, needs and strategy creation for moral development of students in Suraphinphittaya School. The total number of 334 samples used in this study included 4 school administrators, 80 teachers, 7 basic educational institution committees and 243 students' parents. The instrument for data collection was 5-level rating scale questionnaire with IOC value between 0.80 and 1.00 and overall validity value of 0.98. Statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, reliability and PNI. The research findings were as follows: 1) The overall current conditions in moral development of students in Suraphinphittaya School were at a moderate level. The highest average was the development through school environment arrangement followed by the development through using a good role model, the development

through learners' development activities and the development through teaching and learning. The lowest aspect was the development through community involvement. The overall desirable condition was at a high level. The highest mean was the development through teaching and learning followed by the development through learners' development activities, the development through using a good role model, and the development through community involvement. The lowest average was the development through school environment arrangement. Regarding the need for moral development, the overall average was at ($PNI_{modified} = 0.32$). When it was considered by aspect, it was found as follows. The highest $PNI_{modified}$ was the development through teaching and learning and the development through community involvement ($PNI_{modified} = 0.34$) followed by the development through learners' development activities ($PNI_{modified} = 0.32$) and the development through a good role model ($PNI_{modified} = 0.31$). The lowest aspect was the development through school environment arrangement ($PNI_{modified} = 0.30$).

2) The strategy for moral development of students in Suraphinphittaya School included 5 strategies, 4 goals, 20 measures and 20 indicators that could be classified as follows. Strategy 1-Moral development through teaching and learning included 1 goal, 6 measures and 6 indicators. Strategy 2 - Moral development through learners' development activities included 1 goal, 4 measures and 4 indicators. Strategy 3-Moral development through using a good role model included 1 goal, 3 measures and 3 indicators. Strategy 4- Moral development through school environment arrangement included 1 goal, 5 measures and 5 indicators. Strategy 5-Moral development through community involvement included 1 goal, 2 measures and 2 indicators.

Keywords : Strategy; Moral Development; Morality

บทนำ

การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจะต้องพัฒนาให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัยและด้านจิตพิสัย โดยเฉพาะในด้านจิตพิสัยถือว่ามีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงและนอกจากนี้จำเป็นจะต้องเน้นการให้การศึกษาควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม เพราะถ้าคนมีความรู้แต่ขาดคุณธรรมและจริยธรรมสังคมก็จะขาดความสงบร่มเย็นเป็นสุข และมีปัญหาที่สืบสวนไม่จบ ซึ่งถือว่าเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ พร้อมทั้งจะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดีและในขณะเดียวกันก็เป็นวัยที่กระทำความผิดได้ง่ายที่สุดเนื่องจากมีความมั่นใจในตัวเองสูง จึงเป็นวัยที่ควรได้รับการปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและจิตสำนึกที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม

ส่วนรวม ซึ่งผู้เรียนจะต้องตัดสินใจด้วยตนเอง โดยอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องดีงามและการยอมรับของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การสร้างคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนถือเป็นการบ่มเพาะจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและนำไปสู่สังคมที่ดีในอนาคต ซึ่งจะเห็นผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ครูและบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ตลอดจนทุกภาคส่วน ต้องเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง (สวณีย์ รักษา วงษ์, 2559) การกิจหลักของการพัฒนาประเทศก็คือการจัดการศึกษาให้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมควบคู่ไปด้วยกัน และต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต และต้องเน้นเป็นพิเศษในช่วง 10 ปีแรกของชีวิตด้วยการสร้างและพัฒนา บุคลิกภาพที่สมดุลและสมบูรณ์ให้แก่เด็กโดยใช้กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีวินัย เสียสละ กตัญญูกตเวที สามัคคี ซื่อสัตย์ ฯลฯ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมไว้ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรมและสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

นอกจากนั้นผลการประเมินคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของโรงเรียนสุรพิณท์พิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า นักเรียนมีคุณธรรมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 85 และอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 15 ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดมา 4 ด้านเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ วินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้ทัดเทียมกับคุณธรรมด้านอื่น ๆ (รายงานโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ปีการศึกษา 2561) ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงถือว่ามียุทธศาสตร์ที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการในการดำเนินการให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายนี้ได้ เพราะสถาบันการศึกษามีหน้าที่หลักในการถ่ายทอดความรู้ อบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้และวิชาการต่างๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนซึ่งมีอายุระหว่าง 12-18 ปี ซึ่งไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพื่อให้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาและประเด็นที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ซึ่งมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้อยู่ในระดับดีมาก จึงได้ทำการศึกษา กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียน

เป็นสุข โรงเรียนเป็นสุข สภาพแวดล้อมเป็นสุข ครอบครัวเป็นสุข และชุมชนเป็นสุข รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหาร สถานศึกษาให้นักเรียนมีพัฒนาการในเรื่องดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมา โดยใช้แบบประเมินองค์ประกอบ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ได้ข้อมูลมาจากการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา จำนวน 1603 คน เป็นผู้บริหาร 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 100 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา จำนวน 15 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1483 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้รายงานใช้ตารางของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 334 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 80 คนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คนและผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 243 คน รวมทั้งสิ้น 334 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มเป้าหมาย โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อศึกษาผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณฑ์พิทยา ในปีการศึกษา 2559-2560

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาสถา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้ ประกอบด้วย 1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ประกอบด้วย 5 แนวทาง ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การใช้แบบอย่างที่ดี การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 2. คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ วินัย ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์การบริหารพรรคการเมืองของไทย : กรณีศึกษาพรรคเพื่อไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนผู้วิจัยได้กำหนดให้รูปแบบของการประเมินด้วยการสร้างข้อคำถามของตัวแปรกำหนดเป็นมาตราประมาณค่า (Rating scales) โดยใช้ขั้นการประเมิน 5 ระดับ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อถือภายใน (Internal consistency) สูงขึ้น จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบของคำถาม เนื้อหา ภาษาที่ใช้เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรวัดให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) เป็นเครื่องมือในเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และรวบรวมข้อมูลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีการเตรียมข้อคำถามไว้เรียบร้อยแล้วและเป็นข้อคำถามปลายเปิด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) ซึ่งเป็นดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ (I-D) แล้วหารด้วยค่าของสภาพที่พึงประสงค์ (D) ซึ่งควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิทพิทยา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน รองลงมาคือการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2. สภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิทพิทยา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี และการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

3. ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิทพิทยา พบว่า โดยรวม $PNI_{modified} = 0.32$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม $PNI_{modified} = 0.34$ รองลงมาคือการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน $PNI_{modified} = 0.32$ และการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี $PNI_{modified} = 0.31$ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มี $PNI_{modified}$ ต่ำสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน $PNI_{modified} = 0.30$

4. สรุปกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิทพิทยา เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นปรากฏ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน

เป้าประสงค์

จัดการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

มาตรการ

1. การวัดและประเมินผลผู้เรียนด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะในการจัดการเรียนการสอน

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไปพร้อมๆ กับเนื้อหาวิชาอื่น

3. จัดโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4. ใช้รูปแบบการสอนอย่างหลากหลายในการเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

5. กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนการเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

6. กำหนดวัตถุประสงค์การเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของนักเรียนผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

2. ร้อยละของครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไปพร้อม ๆ กับเนื้อหาวิชาอื่น

3. โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

4. ร้อยละของครูใช้รูปแบบการสอนอย่างหลากหลายในการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

5. ร้อยละของครูที่กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนการเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

6. ร้อยละของครูที่กำหนดวัตถุประสงค์การเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะในแผนการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
เป้าประสงค์

จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

มาตรการ

1. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน

2. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน

3. จัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรม เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และ จิตสาธารณะให้กับผู้เรียน

4. จัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และ จิตสาธารณะให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะจากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2. ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะจากการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือเนตรนารียุวกาชาด

3. ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะจากการเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม/ชมรม

4. ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี

เป้าประสงค์

การใช้แบบอย่างที่ดี เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

มาตรการ

1. ส่งเสริมให้นักเรียนรุ่นพี่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อหน้าที่ มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ

2. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

3. มอบเกียรติบัตรยกย่องและเชิดชูครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด

1. จำนวนนักเรียนรุ่นพี่ที่ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนและสังคม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อหน้าที่ มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ

2. ร้อยละของผู้บริหาร ครูและบุคลากรประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

3. จำนวนครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนที่ได้รับรางวัลบุคคลต้นแบบด้านวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

เป้าประสงค์

จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

มาตรการ

1. จัดห้องจริยศึกษาให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

2. จัดทำป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

3. จัดป้ายนิเทศ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะโดยนำศาสตร์พระราชามานำบูรณาการ

4. มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการปรับปรุงและดูแลสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนให้กับผู้เรียน

5. จัดห้องเรียนให้สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้กับผู้เรียน

ตัวชี้วัด

1. โรงเรียนมีห้องจริยศึกษาที่ให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

2. จำนวนป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจ ที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

3. จำนวนป้ายนิเทศที่มีเนื้อหาสาระที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะและนำศาสตร์พระราชามานำบูรณาการ

4. ร้อยละของนักเรียนที่มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและดูแลสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน

5. จำนวนห้องเรียนที่สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม
เป้าประสงค์

การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

มาตรการ

1. เชิญผู้ปกครองและภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน

2. จัดให้มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง แก้ปัญหาด้านการเรียนและประพฤติของนักเรียน และเสริมสร้างให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงานและจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน และ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน

2. ร้อยละของครูที่ไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนและ ความประพฤติของนักเรียนและเสริมสร้างให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน และจิตสาธารณะ

อภิปรายผล

จากการศึกษา กลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพินท์พิทยา มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพินท์พิทยา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน รองลงมาคือการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังต่อไปนี้

1.1 สภาพการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพินท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รองลงมา คือ กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนด้านความรับผิดชอบไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดรูปแบบการสอนเกี่ยวกับการเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงาน โดยใช้รูปแบบการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ หลายวิธี เช่น กรณีตัวอย่าง การใช้ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน เป็นต้น ตามลำดับ ส่วนข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะบูรณาการเกี่ยวกับการเสริมสร้างความรับผิดชอบไปพร้อมๆกับเนื้อหาวิชาอื่น

1.2 สภาพการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพินท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน รองลงมาคือ จัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรมเพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการ

ทำงานให้กับผู้เรียน และจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานให้กับผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนข้อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมชุมนุม/ชมรมเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติให้กับผู้เรียน

1.3 สภาพการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความมีวินัยต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

1.4 สภาพการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนา ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำป้ายข้อคิด ข้อเตือนใจเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

1.5 สภาพการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การประเมินร่วมกัน และร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินการ

2. สภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี และการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังต่อไปนี้

2.1 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนด้านจิตสาธารณะไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อเสริมสร้างวินัยต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติให้กับผู้เรียน

2.3 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณพิทยาดำเนินการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้รุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตสาธารณะ รองลงมา คือ จัดกิจกรรมยกย่องและเชิดชูครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่ประพฤติ

และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านความมีวินัยต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมและผู้บริหาร ครูและบุคลากรประพฤติกติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอในด้านจิตสาธารณะ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองประพฤติกติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านความรับผิดชอบตนเอง ครอบครัวและสังคม

24 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้มีความสะอาด จัดโต๊ะและเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อเสริมสร้างความมีระเบียบวินัยให้กับผู้เรียน รองลงมา คือ จัดป้ายนิเทศเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะโดยนำศาสตร์พระราชามาบูรณาการและจัดห้องจริยศึกษาให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างจิตสาธารณะ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดห้องจริยศึกษาให้ความรู้กับผู้เรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างวินัยในตนเอง

25 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดกิจกรรมให้ครูไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครองและแก้ปัญหาการขาดความรับผิดชอบของผู้เรียน

3. ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา พบว่า โดยรวม $PNI_{modified} = 0.32$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุดคือการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม $PNI_{modified} = 0.34$

3.1 ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยรวม $PNI_{modified} = 0.34$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุด คือ มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนด้านความมุ่งมั่นในการทำงานในการจัดการเรียนการสอน มีค่า $PNI_{modified} = 0.49$

3.2 ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวม $PNI_{modified} = 0.34$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุด คือ จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงานให้กับผู้เรียน และจัดกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน มีค่า $PNI_{modified} = 0.36$

3.3 ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสุรพิณท์พิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี โดยรวม $PNI_{modified} = 0.31$ เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุด คือ ส่งเสริมให้รุ่นพี่เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจิตสาธารณะ มีค่า $PNI_{modified} = 0.39$

3.4 ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสุรพิณพิทยา ด้านการพัฒนาด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน โดยรวม $PNI_{modified} = 0.29$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มี PNI สูงสุด คือ จัดห้องจริยศึกษาให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับเสริมสร้างความมุ่งมั่นในการทำงาน มีค่า $PNI = 0.50$

3.5 ความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ ของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนสุรพิณพิทยา ด้าน การพัฒนาด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยรวม $PNI_{modified} = 0.33$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มี $PNI_{modified}$ สูงสุด คือ เชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนมีค่า $PNI_{modified} = 0.42$

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำกลยุทธ์การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและควรเสริมสร้างให้เกิดความตระหนักร่วมกันเป็นเบื้องต้น และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องจึงจะประสบความสำเร็จได้ ต้องจัดโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนดหน่วยการเรียนรู้ไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีการบูรณาการในกลุ่มสาระอื่นๆ และต้องกำหนดไว้ในแผนจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการวัดและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดไว้ในแผน และนิเทศการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการนำคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปบูรณาการในแต่ละกิจกรรม ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินและมีการวัดและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมในแต่ละกิจกรรมด้วย การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยการใช้แบบอย่างที่ดี ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในโรงเรียนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีก่อน ควรส่งเสริมให้นักเรียนรุ่นพี่ พ่อแม่ ผู้ปกครองประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และควรมีการยกย่องเชิดชูผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดีด้านต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม และเป็นระเบียบเรียบร้อย จะช่วยในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและการพัฒนาด้านต่างๆ ของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง และบุคลากรทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันในการวางแผน ดำเนินการและดูแลรักษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านการควบคุมตนเองได้และความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545)*. กรุงเทพฯ: พรึกหวาน กราฟฟิค.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2559). *คู่มือการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2559 - 2564)*. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวณีย์ รัชชาวงษ์. *การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม*. ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2560, จาก <http://click.senate.go.th/wp-content/uploads/2016/01/การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม.pdf>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.1977.

